ULKOMINISTERIÖ
Kansalaispalvelut
KPA-20 Karoliina Hyttinen

LAUSUNTO PC0TMW0Z-6

21.04.2021

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
Eduskunta
TyV@eduskunta.fi

MÄÄRÄAIKA: 22.4.2021 klo 14.00

Viite
Lausuntopyyntö 14.4.2021

Asia
Asiantuntijalausunto: HE 42/2021 vp, laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki niiden ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta, jotka tulevat Suomeen keräämään luonnontuotteita, kuten metsämarjoja ja sieniä. Hallituksen esityksessä ehdotettu sääntely vastaa suurelta osin työ- ja elinkeinoministeriön, ulkoministeriön ja luonnontuotealan toimijoiden välistä aiesopimusta, jota on sovellettu vuodesta 2014 lähtien.

Ulkoministeriö pitää hallituksen esityksessä esitetyn lain säätämistä tarpeellisena, koska lain tasolla säädettynä säännöistä ja menettelyistä tulisi oikeudellisesti kaikkia toimiojita velvoittavia ja velvoitteiden noudattamatta jättämisestä olisi säädetty asianmukaiset sanktiot. Näin hallituksen esityksessä ehdotettu tarkempi ja velvoittava lain tasoinen sääntely osaltaan parantaisi luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellista asemaa ja pienentäisi hyväksikäytön riskiä sekä auttaisi tasavertaistamaan luonnontuotealalla toimivien yritysten keskinäistä asemaa ja toimintaedellytyksiä.

Ulkoministeriö toteaa, että hallituksen esityksessä ehdotettu ei vaikuta ulkomaalaisten luonnontuotteiden kerääjien maahantuloon tai maahantulon edellytyksiin. Maahantuloprosessiin liittyen on kuitenkin selkiyttävä ja hyvä asia, että työ- ja elinkeinotoimistojen tehtävistä, mukaan lukien lausunnon antamisesta edustustolle, säädettäisiin, kuten lain 8 §:stä ehdotetaan. Oikeusturvan kannalta on tärkeää, että työ- ja elinkeinotoimistojen lausuntomenettelyä koskevasta muutoksenhakumahdollisuudesta säädetään niin ikään laissa.

Ulkoministeriö pitää erityisesti kannatettavana, että työsuojeluviranomaisten valvontavastuun laajennettaisiin koskemaan myös luonnontuotteita kerääviä, kun se nykyisellään kattaa vain keräämiseen liittyvien työsuhteisten tukihenkilöstön oikeuksien valvonnan. Kaiken kaikkiaan luonnontuotteiden kerääjien oikeuksista, luonnontuotekeruualan toimijoiden velvollisuuksista, luotettavuudesta, ansioiden maksamisesta ja kulujen veloittamisesta kerääjiltä on tärkeä olla säännökset laissa, kuten hallituksen esityksessä ehdotetaan.

Ulkoministeriö on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun ja sen lausuntokierroksella esittämät näkemykset on otettu valmistelussa huomioon. Ulkoministeriöllä ei ole muilta osin lausuttavaa hallituksen esitykseen.

Virpi Kankare
Yksikön päällikkö

Karoliina Hyttinen
Lainsäädäntösihteeri

Liitteet -